কোচিং চেণ্টাৰ
নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে নিৰ্দেশনাৱলী

জানুৱাৰী 2024

উচ্চ শিক্ষা বিভাগ, শিক্ষা মন্ত্ৰালয়
ভাৰত চৰকাৰ

পটভূমি

1. ব্যক্তিগত কোচিং চেণ্টাৰৰ সৈতে সম্পৰ্কিত শিক্ষাৰ্থীৰ আত্মহত্যাৰ ঘটনা, অগ্নিকাণ্ডৰ ঘটনা, সা-সুবিধাৰ অভাৱৰ লগতে শিক্ষাদানৰ পদ্ধতি সম্পৰ্কীয় অভিযোগৰ সংখ্যা অধিক আৰু সেয়ে এইসমূহে সময়ে সময়ে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি আহিছে।
2. কোনো নিৰ্ধাৰিত নীতি বা নিয়ন্ত্ৰণৰ অভাৱত দেশত কোচিং চেণ্টাৰৰ সংখ্যা অনিয়ন্ত্ৰিতভাৱে বৃদ্ধি পাইছে। এনে চেণ্টাৰবোৰে শিক্ষাৰ্থীৰ পৰা অত্যাধিক মাচুল আদায়, শিক্ষাৰ্থীসকলৰ ওপৰত অযথা চাপ সৃষ্টি কৰাৰ ফলত শিক্ষাৰ্থীৰ আত্মহত্যা ঘটনা, অগ্নিকাণ্ড আৰু অন্য দুৰ্ঘটনাৰ ফলত প্ৰাণনাশৰ ঘটনা, আৰু এই চেণ্টাৰবোৰৰ আন বহুতো অসদাচৰণৰ উদাহৰণ সংবাদ মাধ্যমত ব্যাপকভাৱে প্ৰকাশ পাই আহিছে।
3. এই বিষয়সমূহ সংসদত বিতৰ্ক, আলোচনা আৰু প্ৰশ্নৰ জৰিয়তে বহুবাৰ উত্থাপন কৰা হৈছে।
4. +2 পৰ্যায়ৰ শিক্ষাৰ নিয়ন্ত্ৰণ ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ চৰকাৰৰ অধীনত থাকে, সেয়েহে এই চেণ্টাৰসমূহ ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ চৰকাৰৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰিত হয়।
5. ষ্টুডেণ্ট ফেডাৰেচন অফ ইণ্ডিয়া বনাম ভাৰত গণৰাজ্য আৰু অন্যৰ ক্ষেত্ৰত 2013 চনৰ WP নং 456-ত পিআইএল মাননীয় উচ্চতম ন্যায়ালয়ত দাখিল কৰা হৈছিল আৰু ইয়াত শিক্ষা মন্ত্ৰালয়ো উত্তৰদাতা আছিল। এই পিআইএল সম্পৰ্কে 03.02.2017 তাৰিখে ৰায় প্ৰদান কৰি নিষ্পত্তি কৰা হৈছিল আৰু উল্লেখ কৰা হৈছিল যে আবেদনখনত উত্থাপিত সমস্যাসমূহ গুৰুত্বপূৰ্ণ হ'লেও এইসমূহ মূলতঃ এক নীতিগত বিষয়। আবেদনকাৰীসকলে এই সমস্যাসমূহ সংশ্লিষ্ট কৰ্তৃপক্ষৰ সন্মুখত উত্থাপন কৰিব পাৰিব আৰু কৰ্তৃপক্ষই আইন অনুসৰি সেইসমূহ বিবেচনা কৰিব।
6. সংসদৰ লগতে অশোক মিশ্ৰ সমিতিৰ প্ৰতিবেদনত বিস্তৃত আলোচিত হোৱা ব্যক্তিগত কোচিং নিয়ন্ত্ৰণৰ বিষয়টোৰ সন্দৰ্ভত, 04.04.2017 তাৰিখৰ পত্ৰ নং 32-6/2017-TS I যোগেদি উচ্চ শিক্ষা বিভাগে ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলসমূহক নিয়ম মানি নচলা প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ ক্ষেত্ৰত নিয়ন্ত্ৰণ আৰু কঠোৰ জৰিমনা পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাইছিল। এই পত্ৰখনত শিক্ষাৰ্থীৰ আত্মহত্যাৰ ঘটনা মোকাবিলা কৰাৰ বাবে ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলসমূহক ন্যায়াধীশ ৰূপনৱাল অনুসন্ধান আয়োগে দিয়া পৰামৰ্শ অনুসৰি 12 টা পদক্ষেপ বিবেচনা কৰিবলৈ অনুৰোধ জনোৱা হৈছিল।
7. কোচিং চেণ্টাৰসমূহ নিয়ন্ত্ৰণৰ সন্দৰ্ভত, 14.08.2019 তাৰিখৰ পত্ৰ নং 32-6/2017-TS.I যোগে ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলবোৰক উপযুক্ত আইনী পৰিকাঠামোৰ জৰিয়তে তেওঁলোকৰ অধিকাৰ ক্ষেত্ৰত অৱস্থিত কোচিং চেণ্টাৰসমূহৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা ল'বলৈ অনুৰোধ কৰা হৈছিল, কিয়নো ইয়াৰে বহুতো কোচিং চেণ্টাৰে বিদ্যালয়ৰ পৰ্যায়ত কাম কৰে আৰু সেয়েহে সেইবিলাক পোনপটীয়াকৈ ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ চৰকাৰৰ অধীনস্থ।
8. আকৌ, 04.04.2017 আৰু 14.08.2019 তাৰিখৰ পত্ৰৰ প্ৰসংগ অনুসৰি, ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলসমূহক উপযুক্ত আইনী পৰিকাঠামোৰ জৰিয়তে এই কোচিং চেণ্টাৰসমূহ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ, শিক্ষাৰ্থীৰ সুৰক্ষা আৰু নিৰাপত্তা নিশ্চিত কৰিবলৈ আৰু অপ্ৰয়োজনীয় শোষণ ৰোধ কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰা হৈছিল।
9. সকলো অংশীদাৰৰ সৈতে বিতং পৰামৰ্শৰ পিছত 29.07.2020 তাৰিখে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি 2020 (এনইপি 2020) ঘোষণা কৰা হয়। এনইপি 2020-ৰ এটা মৌলিক নীতি হৈছে ***'বৰ্তমানৰ 'কোচিং সংস্কৃতি'ক উৎসাহিত কৰা সংখ্যাগত মান নিৰূপণৰ পৰিৱৰ্তে শিকনৰ বাবে নিয়মীয়া গঠনাত্মক মান নিৰূপণৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা'।***
10. এনইপি 2020ৰ দফা 4.36-ত ***মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰীক্ষাৰ বৰ্তমানৰ প্ৰকৃতিৰ লগতে শিক্ষা-সংসদৰ পৰীক্ষা আৰু প্ৰৱেশ পৰীক্ষা, ইয়াৰ ফলস্বৰূপে সৃষ্টি হোৱা বৰ্তমানৰ কোচিং সংস্কৃতি আৰু ইয়াৰ ক্ষতিকাৰক প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে।***

11. এনইপি 2020ৰ দফা 4.37ত ***কোচিং ক্লাছৰ প্ৰয়োজনীয়তা নোহোৱা কৰিবলৈ ব'ৰ্ড আৰু প্ৰৱেশ পৰীক্ষাত চলি থকা পদ্ধতিত সংস্কাৰ সাধনৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছে।***

12. দফা 4.38-ত অন্য বিষয়ৰ লগতে ***মুখ্যতঃ মূল ক্ষমতা পৰীক্ষা কৰিবলৈ অধিক নমনীয়তা, শিক্ষাৰ্থীৰ পছন্দ, আৰু সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ-দুটা প্ৰচেষ্টা, মূল্যাংকন প্ৰৱৰ্তন কৰা আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মানসিক চাপ আৰু কোচিং সংস্কৃতি হ্ৰাস কৰিবলৈ শিক্ষা-সংসদৰ পৰীক্ষাৰ অধিক কাৰ্যকৰী মডেল বিকশিত কৰাৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছে।***

13. এনইপি 2020-ৰ দফা 4.42-ত কোৱা হৈছে যে ***'বিশ্ববিদ্যালয় প্ৰৱেশ পৰীক্ষাৰ আদৰ্শও একে হ'ব। ৰাষ্ট্ৰীয় পৰীক্ষণ এজেঞ্চিয়ে (এনটিএ) উচ্চ পৰ্যায়ৰ সাৰ্বজনীন যোগ্যতা পৰীক্ষা প্ৰদানৰ বাবে কাম কৰিব। ইয়াৰ লগতে বিজ্ঞান, মানৱবিদ্যা, কলা আৰু বৃত্তিমূলক আদি উমৈহতীয়া বিষয়বোৰৰ পৰীক্ষা বছৰত কমেও দুবাৰকৈ অনুষ্ঠিত হ'ব। পৰীক্ষাসমূহত ধাৰণাগত বোধ আৰু জ্ঞানৰ প্ৰয়োগ কৰাৰ ক্ষমতাৰ পৰীক্ষা কৰা হ'ব। ই এই পৰীক্ষাসমূহৰ বাবে কোচিং লোৱা কাৰ্যক নোহোৱা কৰিব। পৰীক্ষাৰ দ্বাৰা শিক্ষাৰ্থীসকলে নিজৰ বিষয় বাছনি কৰিব পাৰিব, আৰু প্ৰতিখন বিশ্ববিদ্যালয়ে প্ৰতিগৰাকী শিক্ষাৰ্থীৰ ব্যক্তিগত বিষয় পৰ্যবেক্ষণ কৰিব আৰু নিজৰ নিজৰ আগ্ৰহ আৰু মেধাৰ ভিত্তিত শিক্ষাৰ্থীসকলৰ নামভৰ্তি কৰিব'।***

14. কোচিং সংস্কৃতি নাশ কৰাৰ কৌশল সম্পৰ্কীয় বিষয়টো শেহতীয়াকৈ প্ৰকাশ কৰা ৰাষ্ট্ৰীয় পাঠ্যক্ৰম পৰিকাঠামোত বিতংভাৱে আলোচনা কৰা হৈছে।

15. এনইপি 2020-ৰ সৈতে সংগতি ৰাখি চৰকাৰে কমন ইউনিভাৰ্চিটি এণ্ট্ৰেঞ্চ টেষ্ট (চিইউইটি) 13 টা আঞ্চলিক ভাষাত প্ৰৱেশ পৰীক্ষা অনুষ্ঠিত কৰা, উচ্চ শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানসমূহত আসনৰ সংখ্যা যথেষ্ট পৰিমাণে বৃদ্ধি কৰা আৰু উচ্চ মানদণ্ডৰ অধিক সংখ্যক উচ্চ শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান স্থাপন কৰাৰ দৰে পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে। ৰাষ্ট্ৰীয় পাঠ্যক্ৰম ফ্ৰেমৱৰ্ক (এনচিএফ)য়ে বিদ্যালয়ৰ পাঠ্যক্ৰমৰ বিষয় আৰু শিক্ষা-সংসদৰ পৰীক্ষা সম্পৰ্কীয় বিষয়সমূহ সমাধান কৰাৰ বাবে দৃঢ় পদক্ষেপ হাতত লৈছে আৰু এইসমূহে বৰ্তমানৰ অবাঞ্ছিত পৰিস্থিতি নোহোৱা কৰাত অৰিহণা যোগাব।

16. এনইইটি (ইউজি) আৰু জেইই (মেইন) প্ৰৱেশ পৰীক্ষাৰ বাবে ভালদৰে অনুশীলন কৰাত শিক্ষাৰ্থীসকলক সহায় কৰিবলৈ ৰাষ্ট্ৰীয় পৰীক্ষণ সংস্থাই (এনটিএ) শিক্ষাৰ্থীসকলে অনলাইনভাৱে বিনামূলীয়াকৈ উচ্চ মানৰ নকল-পৰীক্ষাত বহিব পৰাকৈ এটা মোবাইল এপ 'ৰাষ্ট্ৰীয় পৰীক্ষণ অভ্যাস' মুকলি কৰিছে।

17. বিপথে পৰিচালিত কৰিব পৰা বিজ্ঞাপন প্ৰকাশ কৰা কোচিং চেণ্টাৰ/ব্যক্তিগত উচ্চ শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানৰ বিৰুদ্ধে প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে উপভোক্তা পৰিক্ৰমা বিভাগে উপভোক্তা সুৰক্ষা আইন, 1986-ৰ অধীনত পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে।

18. শিক্ষা সমকালীন তালিকাৰ অংশ, ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ চৰকাৰেও বিষয়টোৰ ওপৰত সক্ৰিয় পদক্ষেপ লোৱা উচিত।

19. কেইবাখনো ৰাজ্য/আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলে তেওঁলোকৰ নিজ অধিকাৰ ক্ষেত্ৰত অৱস্থিত ব্যক্তিগত কোচিং আৰু টিউচন শ্ৰেণীসমূহ নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ বাবে উপযুক্ত আইনী পৰিকাঠামোৰ দ্বাৰা পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে – যেনে, বিহাৰ কোচিং প্ৰতিষ্ঠান (নিয়ন্ত্ৰণ আৰু নিয়মাৱলী) আইন, 2010 [বিহাৰ আইন 17, 2010], গোৱা কোচিং ক্লাছ (নিয়মাৱলী) আইন, 2001 (গোৱা আইন 27 2001), উত্তৰ প্ৰদেশ কোচিং নিয়ন্ত্ৰণ আইন 2002 [ইউপি আইন নং 5, 2002 চন], কৰ্ণাটক টিউটৰিয়েল প্ৰতিষ্ঠান (পঞ্জীয়ন আৰু নিয়ন্ত্ৰণ) নিয়মাৱলী, 2001 [কৰ্ণাটক শিক্ষা আইন, 1983ৰ ধাৰা 145ৰ উপ-ধাৰা (1)ৰ দ্বাৰা প্ৰদানিত ক্ষমতা প্ৰয়োগৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা হৈছে (কৰ্ণাটক আইন 1, 1995 চন], মণিপুৰ কোচিং ইনষ্টিটিউট (নিয়ন্ত্ৰণ আৰু নিয়মাৱলী) আইন 2017 (আইন নং 8, 2017 চন)। ৰাজস্থান কোচিং প্ৰতিষ্ঠান (নিয়ন্ত্ৰণ আৰু নিয়মাৱলী) বিধেয়ক, 2023ও ৰাজহুৱাকৈ উপলব্ধ হৈ আছে আৰু কোচিং প্ৰতিষ্ঠানত শেহতীয়াকৈ নামভৰ্তি কৰা শিক্ষাৰ্থীসকলৰ মানসিক চাপ হ্ৰাস আৰু মানসিক স্বাস্থ্য উন্নত কৰাৰ বাবে ৰাজস্থান চৰকাৰে 27.09.2023 তাৰিখে নিৰ্দেশনা জাৰী কৰিছে।

20. ব্যক্তিগত কোচিং সম্পৰ্কীয় সমস্যাসমূহ সমাধান কৰাৰ বাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ পদক্ষেপ লোৱা হৈছে যদিও অনিয়ন্ত্ৰিত সংখ্যক ব্যক্তিগত কোচিং চেণ্টাৰসমূহৰ বাবে এক আৰ্হি নিৰ্দেশনা/নীতি প্ৰস্তুত কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছে আৰু ইয়াক ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ চৰকাৰে উপযুক্ত আইনী পৰিকাঠামোৰ দ্বাৰা ৰূপায়ণৰ বাবে গ্ৰহণ কৰিব পাৰে।
21. কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ব্যক্তিগত কোচিং চেণ্টাৰৰ সৈতে সম্পৰ্কিত সমস্যাবোৰ সমাধান কৰাৰ প্ৰস্তাৱ দিয়াৰ লগতে উপযুক্ত আইনী পৰিকাঠামোৰ জৰিয়তে ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ দ্বাৰা গ্ৰহণৰ বাবে আৰ্হি নিৰ্দেশনা/নীতি প্ৰস্তুত কৰাৰ প্ৰস্তাৱ দিছে।

1. শীৰ্ষক

কোচিং চেণ্টাৰ পঞ্জীয়ণ আৰু নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে নিৰ্দেশনাৱলী 2024

2. নিৰ্দেশনাৱলীৰ উদ্দেশ্য

যিকোনো অধ্যয়ন কাৰ্যসূচী, প্ৰতিযোগিতামূলক পৰীক্ষা, বা শৈক্ষিক সমৰ্থনৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ্থীসকলৰ বাবে উন্নত নিৰ্দেশনা আৰু সহায় উপলব্ধ কৰিবলৈ কোচিং চেণ্টাৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে নিৰ্দেশনা প্ৰদান কৰা।

3. নিৰ্দেশনাৱলীৰ প্ৰয়োজনীয়তা

i. কোচিং চেণ্টাৰসমূহৰ পঞ্জীয়ন আৰু নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে পৰিকাঠামো প্ৰদান কৰা।
ii. এটা কোচিং চেণ্টাৰ চলোৱাৰ নিম্নতম মানক প্ৰয়োজনীয়তাৰ পৰামৰ্শ দিয়া।
iii. কোচিং চেণ্টাৰত নামভৰ্তি কৰা শিক্ষাৰ্থীসকলৰ স্বাৰ্থ সুৰক্ষিত কৰা।
iv. শিক্ষাৰ্থীসকলৰ সামগ্ৰিক বিকাশৰ বাবে কোচিং চেণ্টাৰসমূহক সহ-পাঠ্যক্ৰমৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদানৰ পৰামৰ্শ দিয়া
v. শিক্ষাৰ্থীসকলৰ মানসিক সুস্থতাৰ বাবে কেৰিয়াৰ নিৰ্দেশনা আৰু মনোবৈজ্ঞানিক কাউন্সিলিং প্ৰদান কৰা।

4. সংজ্ঞাসমূহ

i. আপীল কৰ্তৃপক্ষৰ অৰ্থ হৈছে উপযুক্ত চৰকাৰৰ দ্বাৰা জাননী দিয়া বিষয়া;
ii. 'কোচিং'ৰ অৰ্থ হৈছে **50 জনতকৈ অধিক শিক্ষাৰ্থী**ক যিকোনো শৈক্ষিক শাখাত প্ৰদান কৰা টিউচন, নিৰ্দেশনা বা মাৰ্গদৰ্শন, কিন্তু ইয়াত পৰামৰ্শ, ক্ৰীড়া, নৃত্য, থিয়েটাৰ আৰু অন্য সৃষ্টিশীল কাৰ্যকলাপ অন্তৰ্ভুক্ত নহয়;
iii. 'কোচিং চেণ্টাৰ' হ'ল এনে এটা কেন্দ্ৰ, যিটো কোনো ব্যক্তিয়ে 50 জনতকৈ অধিক শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে কোনো অধ্যয়ন কাৰ্যসূচী বা প্ৰতিযোগিতামূলক পৰীক্ষা বা শৈক্ষিক সমৰ্থন প্ৰদান কৰাৰ বাবে কোচিং প্ৰদান কৰিবলৈ প্ৰতিষ্ঠা, ব্যৱস্থাপনা, বা পৰিচালনা কৰে।
iv. 'ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত কৰ্তৃপক্ষ'ৰ অৰ্থ হৈছে উপযুক্ত চৰকাৰৰ দ্বাৰা জাননী দিয়া বিষয়া;
v. 'চৰকাৰ'ৰ অৰ্থ হৈছে নিজা অধিকাৰ ক্ষেত্ৰ থকা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ, ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ চৰকাৰ;
vi. 'প্ৰতিষ্ঠান'ৰ অৰ্থ হৈছে এক শিক্ষা-সংসদৰ দ্বাৰা স্বীকৃত বা নিয়ন্ত্ৰণাধীন, বা অনুমোদিত, বা ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ চৰকাৰ, এক অনুমোদিত মহাবিদ্যালয়, আৰু সংশ্লিষ্ট মহাবিদ্যালয়, এখন সংগঠিত মহাবিদ্যালয়, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ বা ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ চৰকাৰৰ আইনৰ অধীনত স্থাপিত এখন বিশ্ববিদ্যালয় বা শিক্ষানুষ্ঠানৰ স্বীকৃত বা নিয়ন্ত্ৰণাধীন বিদ্যালয় বা আন যিকোনো শিক্ষানুষ্ঠান;

vii. 'ব্যক্তি'ৰ অৰ্থ হৈছে এজন ব্যক্তি আৰু ইয়াত ব্যক্তিৰ এটা গোট বা সংস্থাৰ কৰ্পোৰেট, বা ট্ৰাষ্ট, ফাৰ্ম বা সমাজ বা প্ৰতিষ্ঠান অন্তৰ্ভুক্ত হৈ থাকে;

viii. 'স্বত্বাধিকাৰী'ৰ অৰ্থ হৈছে পঞ্জীয়নৰ বাবে আৱেদন কৰা বা পঞ্জীয়নভুক্ত কোচিং চেণ্টাৰৰ গৰাকী আৰু ইয়াত যুটীয়া গৰাকীও অন্তৰ্ভুক্ত;

ix. 'টিউটৰ'ৰ অৰ্থ হৈছে এনে এজন ব্যক্তি যি কোনো কোচিং চেণ্টাৰত শিক্ষাৰ্থীসকলক মাৰ্গদৰ্শন কৰে বা প্ৰশিক্ষণ দিয়ে আৰু ইয়াত বিশেষ টিউচন কৰা শিক্ষকো অন্তৰ্ভুক্ত।

x. 'বিশ্ববিদ্যালয়'ৰ অৰ্থ হৈছে কেন্দ্ৰীয় আইন, প্ৰাদেশিক আইন বা ৰাজ্যিক আইনৰ দ্বাৰা স্থাপিত বা প্ৰতিষ্ঠিত এখন বিশ্ববিদ্যালয়, আৰু ইয়াত ইউজিচি আইনৰ অধীনত নিৰ্ধাৰিত নিয়মাৱলী অনুসৰি, সংশ্লিষ্ট বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সৈতে আলোচনাৰ আধাৰত ইউজিচিৰ দ্বাৰা স্বীকৃত যিকোনো প্ৰতিষ্ঠান অন্তৰ্ভুক্ত হৈ থাকে।

5. কোচিং চেণ্টাৰৰ পঞ্জীয়ন

i. এই নিৰ্দেশনাৱলীৰ বিধান অনুসৰি এজন ব্যক্তিয়ে কোচিং চেণ্টাৰ আগতীয়াকৈ পঞ্জীয়ন কৰিহে কোচিং প্ৰদান কৰিব পাৰিব বা এটা কোচিং চেণ্টাৰ স্থাপন, পৰিচালনা বা ব্যৱস্থাপন কৰিব পাৰিব।

ii. এই নিৰ্দেশনাসমূহ ৰূপায়ণৰ তাৰিখত চলি থকা কোচিং চেণ্টাৰসমূহে নিৰ্দেশনাসমূহ প্ৰযোজ্য হোৱাৰ তাৰিখৰ পৰা তিনি মাহৰ ভিতৰত পঞ্জীয়নৰ বাবে আবেদন কৰিব লাগিব।

iii. কোচিং চেণ্টাৰৰ পঞ্জীয়নৰ বাবে চেণ্টাৰটো যিগৰাকী ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত কৰ্তৃপক্ষৰ স্থানীয় অধিকাৰ ক্ষেত্ৰৰ ভিতৰত অৱস্থিত তেওঁৰ ওচৰত চৰকাৰৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰিত প্ৰপত্ৰ, মাচুল আৰু নথিপত্ৰৰ সৈতে পঞ্জীয়নৰ বাবে আবেদন কৰিব লাগিব।

iv. কোচিং চেণ্টাৰৰ একাধিক শাখা থাকিলে, এনে শাখাৰ প্ৰতিটোক পৃথক কোচিং চেণ্টাৰ হিচাপে গণ্য কৰা হ'ব আৰু প্ৰতিটো শাখাৰ পঞ্জীয়নৰ বাবে পৃথক আবেদন দাখিল কৰাৰ প্ৰয়োজন হ'ব।

v. ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত কৰ্তৃপক্ষই কোচিং চেণ্টাৰৰ পঞ্জীয়নৰ বাবে আৱেদন প্ৰাপ্ত কৰাৰ তিনি মাহৰ ভিতৰত, নিৰ্ধাৰিত প্ৰপত্ৰত পঞ্জীয়ন প্ৰমাণপত্ৰ প্ৰদান কৰিব, বা প্ৰদান নকৰিলে তাৰ কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰি পঞ্জীয়ন প্ৰদান কৰিবলৈ অস্বীকাৰ কৰাৰ আদেশ আবেদনকাৰীক জনাব।
সংশ্লিষ্ট পক্ষক শুনানিৰ যুক্তিসংগত সুযোগ প্ৰদান নকৰাকৈ পঞ্জীয়ন অস্বীকাৰ কৰা কোনো আদেশ জাৰী কৰা নহ'ব।

vi. কোনো কাৰণত পঞ্জীয়ন প্ৰমাণপত্ৰ আগতে বাতিল নকৰিলে তেনে প্ৰমাণপত্ৰৰ বৈধতাৰ ম্যাদ উপযুক্ত চৰকাৰে নিৰ্ধাৰণ কৰিব।

vii. প্ৰতিটো পঞ্জীভুক্ত কোচিং চেণ্টাৰে পঞ্জীয়ন প্ৰমাণপত্ৰ নৱীকৰণৰ বাবে আবেদন কৰিব লাগিব। পঞ্জীয়নৰ ম্যাদ উকলি যোৱাৰ দুমাহ আগতে নিৰ্ধাৰিত প্ৰপত্ৰত উপযুক্ত চৰকাৰে নিৰ্ধাৰিত কৰা মাচুল আৰু নথিপত্ৰসহ ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত কৰ্তৃপক্ষৰ ওচৰত এনে আৱেদন কৰিব লাগিব।

viii. ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত কৰ্তৃপক্ষই নিৰ্ধাৰিত প্ৰপত্ৰত পঞ্জীয়ন নৱীকৰণৰ বাবে আবেদন প্ৰাপ্ত কৰাৰ পিছত আৰু নিৰ্ধাৰিত মাচুল প্ৰাপ্ত কৰাৰ পিছত, পঞ্জীয়নৰ ম্যাদ উকলি যোৱাৰ পূৰ্বে পঞ্জীয়ন নম্বৰ নৱীকৰণৰ আবেদনৰ বিষয়ে সিদ্ধান্ত ল'ব পাৰে আৰু প্ৰমাণপত্ৰ নৱীকৰণ কৰিব পাৰে বা পঞ্জীয়নৰ ম্যাদ উকলি যোৱাৰ আগতে আবেদনকাৰীক পঞ্জীয়ন নৱীকৰণ অস্বীকাৰ কৰাৰ কাৰণসমূহ লিপিবদ্ধ কৰাৰ পিছত এনে অস্বীকাৰৰ বিষয়ে জনাব পাৰে,
সংশ্লিষ্ট পক্ষক শুনানিৰ যুক্তিসংগত সুযোগ প্ৰদান নকৰাকৈ পঞ্জীয়ন অস্বীকাৰ কৰা কোনো আদেশ জাৰী কৰা নহ'ব।

ix. উপযুক্ত চৰকাৰে নুন্যতম মানৰ ইণ্টাৰফেচসহ শাৰিৰীক উপস্থিতি অবিহনে কোচিং চেণ্টাৰৰ পঞ্জীয়ন সহজ কৰি তোলাৰ বাবে এক ৱেব-পৰ্টেল/অনলাইন পদ্ধতি সৃষ্টি কৰিব।

6. পঞ্জীয়নৰ চৰ্তসমূহ

i. কোনো কোচিং চেণ্টাৰেই

a) স্নাতকতকৈ কম অৰ্হতাসম্পন্ন শিক্ষক নিযুক্ত কৰা উচিত নহয়।

b) কোচিং চেণ্টাৰত নামভৰ্তি কৰাৰ বাবে অভিভাৱক/শিক্ষাৰ্থীসকলক বিভ্ৰান্তিকৰ প্ৰতিশ্ৰুতি বা স্থান বা ভাল নম্বৰৰ গেৰাণ্টি দিয়া উচিত নহয়।

c) 16 বছৰৰ তলৰ শিক্ষাৰ্থীৰ নামভৰ্তি কৰা উচিত নহয় বা শিক্ষাৰ্থীৰ নামভৰ্তি কেৱল মাধ্যমিক বিদ্যালয় পৰীক্ষাৰ পিছতহে হ'ব লাগে।

d) প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে, কোচিঙৰ মানদণ্ড বা চেণ্টাৰত আগবঢ়োৱা সা-সুবিধা বা এনে কোচিং চেণ্টাৰ বা এনে পাঠ্যক্ৰমত অংশগ্ৰহণ কৰা শিক্ষাৰ্থীয়ে লাভ কৰা ফলাফলৰ সৈতে সম্পৰ্কিত যিকোনো বিভ্ৰান্তিকৰ বিজ্ঞাপন প্ৰকাশ বা প্ৰচাৰ কৰা, বা প্ৰচাৰত অংশগ্ৰহণ কৰা উচিত নহয়।

e) প্ৰতিজন শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় নিম্নতম স্থানৰ সুবিধা নেথাকিলে পঞ্জীয়ন কৰা উচিত নহয়।

f) নৈতিক স্খলনৰ সৈতে জড়িত যিকোনো অপৰাধৰ বাবে দোষী সাব্যস্ত হোৱা কোনো শিক্ষক বা ব্যক্তিক নিয়োগ কৰা উচিত নহয়।

g) এই নিৰ্দেশনা অনুসৰি কাউন্সিলিং ব্যৱস্থা নাথাকিলে পঞ্জীয়ন কৰা উচিত নহয়।

ii. কোচিং চেণ্টাৰৰ শিক্ষকৰ অৰ্হতা, শ্ৰেণী/পাঠ্যক্ৰম, সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ ম্যাদ, হোষ্টেলৰ সুবিধা (যদি থাকে), আৰু মাচুল সংগ্ৰহ, সহজ প্ৰস্থান নীতি, মাচুল ঘূৰাই দিয়াৰ নীতি, কেন্দ্ৰত প্ৰশিক্ষণ লোৱা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা আৰু উচ্চ শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানত নামভৰ্তি কৰাত সফল হোৱা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা আদিৰ আপডেটকৃত বিৱৰণসহ এটা ৱেবছাইট থাকিব লাগিব।

iii. কোচিং চেণ্টাৰে স্থানীয় অধিকাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য পৃথক পঞ্জীয়ন ব্যৱস্থাকে ধৰি অন্য আইন, বিধিনিয়ম আদি মানি চলিব লাগিব।

7. পঞ্জীয়নৰ বাবে আবেদন কৰোতে জমা দিবলগীয়া নথিপত্ৰসমূহ

i. এটা কোচিং চেণ্টাৰৰ পঞ্জীয়নৰ বাবে জমা দিয়া আবেদনৰ সৈতে স্বত্বাধিকাৰীয়ে এক লিখিত প্ৰতিশ্ৰুতি দিব লাগিব আৰু তাত উল্লেখ থাকিব যে –

a) তেওঁ কেৱল 'পঞ্জীভুক্ত কোচিং চেণ্টাৰ' শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰিব আৰু কোনো ছাইন বোৰ্ড বা প্ৰস্পেক্টাচ বা চিঠিপত্ৰ বা যোগাযোগত কোনো ধৰণে 'স্বীকৃত' বা 'অনুমোদিত' শব্দ ব্যৱহাৰ নকৰিব;

b) প্ৰতিষ্ঠান/বিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰি থকা শিক্ষাৰ্থীসকলৰ বাবে কোচিং শ্ৰেণী তেওঁলোকৰ প্ৰতিষ্ঠান/বিদ্যালয়ৰ সময়ত অনুষ্ঠিত কৰা নহ'ব।

c) কোচিং চেণ্টাৰৰ টিউটৰৰ অৰ্হতা, কোচিং শ্ৰেণীৰ সময় তালিকা, মাচুল আৰু সাধাৰণ তথ্য, কোচিং শ্ৰেণী সম্পৰ্কে প্ৰয়োজনীয় তথ্য ৱেবছাইট আৰু কোচিং চেণ্টাৰৰ মুখ্য স্থানত ৰখা জাননী বোৰ্ডত প্ৰদৰ্শন কৰা হ'ব;

d) কোচিং চেণ্টাৰত নিযুক্ত যিকোনো শিক্ষক বা ব্যক্তি কোনো ধৰণৰ নৈতিক স্খলন সম্পৰ্কীয় কোনো অপৰাধত দোষী সাব্যস্ত হোৱা নাই আৰু শিক্ষকৰ কোনো পৰিৱৰ্তনৰ বিষয়ে তৎক্ষণাৎ ক্ষমতাযুক্ত কৰ্তৃপক্ষক অৱগত কৰা হ'ব;

e) কোচিং চেণ্টাৰৰ নামভৰ্তিৰ সময়ত নিৰ্দিষ্ট সংখ্যক শিক্ষাৰ্থীৰ চৰ্ত মানি চলিব;

f) এই নিৰ্দেশনাৰ অন্য চৰ্ত আৰু নিয়মাৱলী মানি চলিব;

ii. পঞ্জীয়ন নৱীকৰণৰ আবেদনৰ সৈতে চাৰ্টাৰ্ড একাউণ্টেণ্টৰ দ্বাৰা অডিট কৰা একাউণ্টৰ বিবৃতিৰ এটা প্ৰতিলিপি থাকিব।

8. মাচুল

i. বিভিন্ন শ্ৰেণী/পাঠ্যক্ৰমৰ বাবে আদায় কৰা টিউচন মাচুল ন্যায্য আৰু যুক্তিসংগত হ'ব আৰু আদায় কৰা মাচুলৰ ৰিচিপ্ট প্ৰদান কৰিব লাগিব।

ii. কোচিং চেণ্টাৰে বিভিন্ন শ্ৰেণী/পাঠ্যক্ৰম, সেইবোৰ সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ ম্যাদ, শ্ৰেণীৰ সংখ্যা, বক্তৃতা, টিউটৰিয়েল, হোষ্টেলৰ সুবিধা (যদি থাকে) আৰু মাচুল আদায়, সহজ প্ৰস্থান নীতি, মাচুল ঘূৰাই দিয়াৰ নীতি আদিৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰি এখন প্ৰস্পেক্টাচ প্ৰকাশ কৰিব লাগিব। এই বিৱৰণসমূহ ভৱনটোৰ চৌহদৰ মূল স্থানতো প্ৰদৰ্শন কৰা হ'ব।

iii. প্ৰস্পেক্টাচ, টোকা আৰু অন্য সামগ্ৰী কোচিং চেণ্টাৰে নামভৰ্তি কৰা শিক্ষাৰ্থীসকলক কোনো পৃথক মাচুল নোলোৱাকৈ যোগান ধৰিব।

iv. যদি শিক্ষাৰ্থীয়ে পাঠ্যক্ৰমটোৰ বাবে সম্পূৰ্ণ মাচুল পৰিশোধ কৰে আৰু নিৰ্ধাৰিত ম্যাদৰ মাজভাগতেই পাঠ্যক্ৰম এৰি দিয়ে, তেন্তে বাকী থকা সময়কালৰ বাবে আগতীয়াকৈ পৰিশোধ কৰা মাচুল শিক্ষাৰ্থীক 10 দিনৰ ভিতৰত হিচাব-অনুসৰি ঘূৰাই দিয়া হ'ব। যদি শিক্ষাৰ্থীগৰাকী কোচিং চেণ্টাৰৰ হোষ্টেলত থাকে, তেন্তে হোষ্টেলৰ মাচুল আৰু মেছৰ মাচুল আদিও ঘূৰাই দিয়া হ'ব।

v. কোনো পৰিস্থিতিত, এক নিৰ্দিষ্ট পাঠ্যক্ৰমৰ বাবে নামভৰ্তি কৰাৰ পিছত পাঠ্যক্ৰম চলি থকাৰ সময়ত সেই পাঠ্যক্ৰমৰ মাচুল বৃদ্ধি কৰা নহ'ব।

9. আন্তঃগাঁথনিৰ প্ৰয়োজনীয়তা

i. শ্ৰেণী/বেটছ এটাৰ সময়ত প্ৰতিজন শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে কোচিং চেণ্টাৰৰ মৌলিক আন্তঃগাঁথনিৰ ভিতৰত নুন্যতম এক বৰ্গ মিটাৰ ঠাই উপলব্ধ হ'ব লাগিব। নামভৰ্তি কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যাৰ অনুপাতত পৰ্যাপ্ত আন্তঃগাঁথনি থাকিব লাগিব।

ii. কোচিং চেণ্টাৰৰ ভৱনটোৱে অগ্নি-সুৰক্ষা কোড, বিল্ডিং-সুৰক্ষা কোড আৰু অন্য মানদণ্ড মানি চলিব লাগিব আৰু উপযুক্ত চৰকাৰৰ সিদ্ধান্ত অনুসৰি উপযুক্ত কৰ্তৃপক্ষৰ পৰা অগ্নি আৰু নিৰ্মাণ সুৰক্ষা প্ৰমাণপত্ৰ প্ৰাপ্ত কৰিব।

iii. শিক্ষাৰ্থীসকলৰ সহায়ৰ বাবে, কোচিং চেণ্টাৰত প্ৰাথমিক চিকিৎসা কিট আৰু চিকিৎসা সহায়/চিকিৎসা সুবিধা থাকিব। চিকিৎসালয়, জৰুৰীকালীন সেৱাৰ বাবে চিকিৎসক, আৰক্ষী হেল্পলাইনৰ বিৱৰণ, অগ্নি নিৰ্বাপক সেৱাৰ হেল্পলাইন, মহিলা হেল্পলাইন আদিৰ দৰে ৰেফাৰেল সেৱাৰ তালিকা প্ৰদৰ্শন কৰা হ'ব আৰু শিক্ষাৰ্থীসকলক সেইবোৰৰ বিষয়ে অৱগত কৰা হ'ব।

iv. কোচিং চেণ্টাৰৰ ভৱনটো সম্পূৰ্ণৰূপে বৈদ্যুতিকীকৰণ কৰা হ'ব লাগিব, ভালদৰে বতাহ চলাচল কৰিব পৰা হ'ব লাগিব, আৰু ভৱনটোৰ প্ৰতিটো শ্ৰেণীকোঠাত পৰ্যাপ্ত পোহৰৰ ব্যৱস্থা থাকিব।

v. চেণ্টাৰৰ সকলো শিক্ষাৰ্থী আৰু কৰ্মচাৰীৰ বাবে বিশুদ্ধ খোৱা পানী উপলব্ধ হ'ব।

vi. প্ৰয়োজন অনুসৰি কোচিং চেণ্টাৰত চিচিটিভি কেমেৰা লগোৱা হ'ব পাৰে আৰু সুৰক্ষা ভালদৰে বজাই ৰখা হ'ব।

vii. শিক্ষাৰ্থীসকলে অভিযোগ উত্থাপন কৰাৰ বাবে কোচিং চেণ্টাৰত এটা অভিযোগ বাকচ বা পঞ্জী ৰাখিব লাগিব। শিক্ষাৰ্থীসকলৰ অভিযোগ নিষ্পত্তিৰ বাবে কোচিং চেণ্টাৰত এখন কমিটি থাকিব।

viii. কোচিং চেণ্টাৰৰ ভৱনৰ চৌহদৰ ভিতৰত পুৰুষ আৰু মহিলাৰ বাবে পৃথক শৌচালয়ৰ ব্যৱস্থা থাকিব।

10. পাঠ্যক্ৰম

10.1 শ্ৰেণী

i. কোচিং চেণ্টাৰে প্ৰস্পেক্টাচত উল্লেখ কৰা অনুসৰি নিৰ্ধাৰিত সময়ত শ্ৰেণীসমূহ সম্পূৰ্ণ কৰাৰ চেষ্টা কৰিব।

ii. প্ৰতিষ্ঠান/বিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰি থকা শিক্ষাৰ্থীসকলৰ বাবে কোচিং শ্ৰেণীসমূহ তেওঁলোকৰ প্ৰতিষ্ঠান/বিদ্যালয়ৰ সময়ত অনুষ্ঠিত কৰা নহ'ব, যাতে তেনে প্ৰতিষ্ঠান/বিদ্যালয়ত শিক্ষাৰ্থীৰ নিয়মীয়া উপস্থিতি প্ৰভাৱিত নহয় আৰু লগতে 'ডামী বিদ্যালয়' পৰিহাৰ কৰিব পাৰে।

iii. শৈক্ষিক দিশত অতিৰিক্ত সহায়ৰ প্ৰয়োজন হোৱা শিক্ষাৰ্থীসকলক প্ৰতিকাৰমূলক বা সমৰ্থন শ্ৰেণীৰ সুবিধা প্ৰদান কৰা হ'ব পাৰে।

iv. শিক্ষাৰ্থীসকলৰ আৰামৰ দিশটোৰ কথা মনত ৰাখি পাঠ্যক্ৰম/শ্ৰেণীৰ সময়সূচী নিৰ্ধাৰণ কৰা হ'ব, যাতে তেওঁলোকৰ ওপৰত অতিৰিক্ত চাপৰ সৃষ্টি নহয়।

v. কোচিং চেণ্টাৰে শিক্ষাৰ্থীসকলৰ লগতে শিক্ষকসকলৰ বাবে সাপ্তাহিক বন্ধ নিশ্চিত কৰিব।

vi. সাপ্তাহিক বন্ধৰ পিছদিনা কোনো মূল্যায়ন-পৰীক্ষা/পৰীক্ষা অনুষ্ঠিত কৰা নহ'ব।

vii. সংশ্লিষ্ট অঞ্চলৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু জনপ্ৰিয় উৎসৱসমূহৰ সময়ত কোচিং চেণ্টাৰে বন্ধৰ দিন এনেদৰে অনুকূলিত কৰিব যাতে শিক্ষাৰ্থীসকলে সেই সময় তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ সৈতে কটাব পাৰে আৰু আৱেগিক উৎসাহ লাভ কৰিব পাৰে।

viii. কোচিং চেণ্টাৰে এনেদৰে কোচিং শ্ৰেণী অনুষ্ঠিত কৰিব যাতে শ্ৰেণীৰ সংখ্যা বা সময়কাল শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে অত্যাধিক নহয় আৰু এই সময় এদিনত 5 ঘণ্টাতকৈ অধিক হ'ব নালাগে আৰু প্ৰশিক্ষণৰ সময় ৰাতিপুৱা অতি সোনকালে বা সন্ধিয়া বেছি পলমকৈ হ'ব নালাগে।

ix. কোচিং চেণ্টাৰসমূহে শিক্ষাৰ্থীসকলৰ সামগ্ৰিক বিকাশ আৰু মানসিক ক্ষমতা বৃদ্ধিৰ বাবে সহ-পাঠ্যক্ৰমমূলক কাৰ্যকলাপৰ বাবে শ্ৰেণী আয়োজন কৰিব। কোচিং চেণ্টাৰসমূহে মূল বিষয়সমূহ শিকোৱাৰ সময়ত শিক্ষক, কৰ্মচাৰী আৰু সকলো শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে জীৱনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় দক্ষতা, বৈজ্ঞানিক মানসিকতা আৰু প্ৰমাণ-আধাৰিত চিন্তাধাৰাৰ বিকাশ; সৃজনশীলতা আৰু উদ্ভাৱনশীলতা; ফিটনেছ, সুস্থতা, আৱেগিক বন্ধন আৰু মানসিক সুস্থতা, বয়স-উপযুক্ত প্ৰত্যাহ্বান, অনুপ্ৰেৰণা; সহযোগিতা আৰু দলবদ্ধ কাম; সমস্যা সমাধান আৰু যৌক্তিক যুক্তি; নৈতিকতা আৰু নৈতিক যুক্তি; মানৱীয় আৰু সাংবিধানিক মূল্যবোধৰ জ্ঞান আৰু অনুশীলন; ব্যক্তিগত সুৰক্ষা (লিংগ সংবেদনশীলতা আৰু অপব্যৱহাৰ প্ৰতিৰোধ); মৌলিক কৰ্তব্য; নাগৰিকত্বৰ দক্ষতা আৰু মূল্যবোধ; ভাৰত-সম্পৰ্কীয় জ্ঞান; পৰিৱেশ সজাগতা, অনাময় আৰু পৰিচ্ছন্নতা ইত্যাদিৰ ওপৰত পৰামৰ্শমূলক অধিৱেশনৰ আয়োজন কৰিব লাগে।

10.2 কোচিং চেণ্টাৰৰ আচৰণ বিধি

i. প্ৰতিটো শ্ৰেণী/বেটচত নামভৰ্তি কৰিব লগা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা প্ৰস্পেক্টাচত স্পষ্টভাৱে নিৰ্ধাৰণ কৰা আৰু ৱেবছাইটত প্ৰকাশ কৰা উচিত। কোনো ক্ষেত্ৰতে পাঠ্যক্ৰম চলি থকাৰ সময়ত শ্ৰেণী/বেটচত নামভৰ্তিৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰা নহ'ব।

ii. নামভৰ্তি কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা প্ৰতিটো শ্ৰেণীত এক যুক্তিসংগত শিক্ষক-শিক্ষাৰ্থীৰ অনুপাত বজাই ৰখাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ সৈতে সামঞ্জস্যপূৰ্ণ হোৱা উচিত যাতে শিক্ষক আৰু কাউন্সিলৰৰ পৰা শিক্ষাৰ্থীয়ে প্ৰয়োজনীয় মনোযোগ লাভ কৰাত সুচল হয়। লগতে এইটোও নিশ্চিত কৰা উচিত যে শিক্ষাৰ্থীসকলে শিক্ষকৰ সৈতে সংযোগ স্থাপন কৰিবলৈ সক্ষম হয় আৰু স্ক্ৰীণ/ব্লেকবোৰ্ড ভালকৈ দেখা পায়।

iii. কোচিং চেণ্টাৰে 16 বছৰৰ তলৰ শিক্ষাৰ্থীৰ নামভৰ্তি কৰা উচিত নহয় বা শিক্ষাৰ্থীৰ নামভৰ্তি কেৱল মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰীক্ষাৰ পিছতহে হোৱা উচিত।

iv. শিক্ষাৰ্থীসকলে পাঠ্যক্ৰমত নামভৰ্তি কৰাৰ আগতে পৰীক্ষাৰ কঠিনতা, পাঠ্যক্ৰম, প্ৰস্তুতিৰ স্তৰ আৰু শিক্ষাৰ্থীৰ প্ৰয়োজনীয় প্ৰচেষ্টাৰ বিষয়ে ভালদৰে অৱগত কৰা উচিত।

v. শিক্ষাৰ্থীসকলক শৈক্ষিক পৰিৱেশ, সাংস্কৃতিক জীৱন-যাপন, বাস্তৱতা, আৰু বিদ্যালয় পৰ্যায়ৰ পৰীক্ষা আৰু প্ৰতিযোগিতামূলক পৰীক্ষাৰ প্ৰস্তুতিৰ মাজৰ পাৰ্থক্যৰ বিষয়ে অৱগত কৰা হ'ব।

vi. অভিযান্ত্ৰিক আৰু চিকিৎসা প্ৰতিষ্ঠানত নামভৰ্তিৰ বিকল্পৰ উপৰিও, শিক্ষাৰ্থীসকলক কেৰিয়াৰৰ অন্য বিকল্পৰ বিষয়ে তথ্য প্ৰদান কৰা উচিত, যাতে তেওঁলোকে নিজৰ ভৱিষ্যত সম্পৰ্কে চিন্তিত হৈ নপৰে আৰু এক বৈকল্পিক কেৰিয়াৰ নিৰ্বাচন কৰিব পাৰে।

vii. শিক্ষাৰ্থীৰ দক্ষতা মূল্যাংকন কৰিবলৈ এটা নামভৰ্তি বা নকল পৰীক্ষা অনুষ্ঠিত কৰিব পাৰে। শিক্ষাৰ্থীৰ সামৰ্থ্য আৰু আগ্ৰহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি কোচিং চেণ্টাৰে অভিভাৱকসকলক শিক্ষাৰ্থীৰ সামৰ্থ্যৰ বাস্তৱিক প্ৰত্যাশা অৱগত কৰিব পাৰে আৰু পৰামৰ্শ দিব পাৰে।

viii. শিক্ষাৰ্থী আৰু অভিভাৱকসকলক অৱগত কৰা হ'ব যে কোচিং চেণ্টাৰত নামভৰ্তি কৰাটো চিকিৎসা, অভিযান্ত্ৰিক, মেনেজমেণ্ট, আইন আদি প্ৰতিষ্ঠানত নামভৰ্তি বা প্ৰতিযোগিতামূলক পৰীক্ষাত সফলতা লাভৰ উপায় নহয়।

ix. কোচিং চেণ্টাৰে মানসিক স্বাস্থ্য বিশেষজ্ঞৰ সহযোগত শিক্ষাৰ্থীসকলৰ মানসিক স্বাস্থ্য সম্পৰ্কে সময়ে সময়ে কৰ্মশালা আৰু সংবেদনশীলতা অধিৱেশন অনুষ্ঠিত কৰিব লাগে।

x. কোচিং চেণ্টাৰে শিক্ষাবিজ্ঞান, পাঠ্যক্ৰমৰ সময়সীমা, আৰু কোচিং চেণ্টাৰত উপলব্ধ সুবিধাসমূহৰ সম্পৰ্কে শিক্ষাৰ্থী আৰু অভিভাৱকসকলৰ মাজত সজাগতাৰ সৃষ্টি কৰিব লাগে। ইয়াৰ অধীনত অপ্ৰয়োজনীয় মানসিক চাপৰ নেতিবাচক প্ৰভাৱ আৰু তেওঁলোকৰ সন্তানৰ ওপৰত পৰিব পৰা প্ৰত্যাশাৰ বোজা ইত্যাদিৰ বিষয়ে পৰামৰ্শ দিয়া হ'ব পাৰে।

xi. কোচিং চেণ্টাৰে ইয়াৰ দ্বাৰা পৰিচালিত মূল্যায়ন পৰীক্ষাৰ ফলাফল ৰাজহুৱা কৰা উচিত নহয়। মূল্যায়ন পৰীক্ষা গোপনীয়কৈ ৰাখি, ইয়াক শিক্ষাৰ্থীৰ প্ৰদৰ্শন আৰু ফলাফল নিম্নগামী হোৱা শিক্ষাৰ্থীৰ প্ৰদৰ্শনৰ নিয়মীয়া বিশ্লেষণৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে, আৰু এই নিৰ্দেশনাৱলীৰ ব্যৱস্থা অনুসৰি শিক্ষাৰ্থীক পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰিব লাগে।

11. কাউন্সিলৰ আৰু মনোবিজ্ঞানীৰ সা-সুবিধা

i. শিক্ষাৰ্থীসকলৰ মাজত হোৱা প্ৰতিযোগিতাৰ বাবে সৃষ্টি হোৱা শৈক্ষিক চাপৰ বাবে, কোচিং চেণ্টাৰসমূহে শিক্ষাৰ্থীসকলৰ মানসিক সুস্থতাৰ বাবে পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা উচিত আৰু শিক্ষাৰ্থীসকলৰ ওপৰত অযথা চাপ দিয়া উচিত নহয়। লগতে, চেণ্টাৰে সংকট আৰু চাপৰ সন্মুখীন হোৱা শিক্ষাৰ্থীসকলক সহায় প্ৰদান কৰাৰ বাবে তাৎক্ষণিক ব্যৱস্থা হাতত লোৱা উচিত।

ii. কোচিং চেণ্টাৰসমূহে এটা পৰামৰ্শ-প্ৰদান ব্যৱস্থা সৃষ্টি কৰাৰ লগতে সেয়া যাতে শিক্ষাৰ্থী আৰু অভিভাৱকৰ বাবে সহজে উপলব্ধ হয়, সেইটো নিশ্চিত কৰিবলৈ ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত কৰ্তৃপক্ষই পদক্ষেপ ল'ব পাৰে। মনোবিজ্ঞানী, কাউন্সিলৰৰ নাম, আৰু তেওঁলোকে সেৱা প্ৰদান কৰা সময় ইত্যাদি তথ্য সকলো শিক্ষাৰ্থী আৰু অভিভাৱকক প্ৰদান কৰা উচিত। শিক্ষাৰ্থী আৰু অভিভাৱকসকলক কাৰ্যকৰী নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শ প্ৰদানৰ বাবে কোচিং চেণ্টাৰত প্ৰশিক্ষিত কাউন্সিলৰ নিয়োগ কৰিব পাৰি।

iii. মানসিক চাপ আৰু হতাশাৰ দৰে সমস্যা সমাধান ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ্থীসকলক পৰামৰ্শ দিবলৈ আৰু মনোচিকিৎসা সেৱা প্ৰদান কৰিবলৈ কাউন্সিলৰ আৰু অভিজ্ঞ মনোবিজ্ঞানীসকলৰ সহায় ল'বলৈ কোচিং চেণ্টাৰসমূহক উৎসাহিত কৰা হৈছে।

iv. শিক্ষাৰ্থীৰ আগ্ৰহ, দক্ষতা আৰু সামৰ্থ্য মূল্যায়ন কৰিবলৈ কেৰিয়াৰ কাউন্সিলৰসকলৰ পৰামৰ্শ গ্ৰহণ কৰা উচিত, আৰু সেই অনুসৰি শিক্ষাৰ্থী আৰু অভিভাৱকসকলক সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ কেৰিয়াৰ বিকল্প বাছনি কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বাস্তৱিক প্ৰত্যাশাসহ নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শ দিয়া হ'ব পাৰে।

v. কোচিং চেণ্টাৰে অভিভাৱক, শিক্ষাৰ্থী আৰু শিক্ষকসকলৰ বাবে মানসিক স্বাস্থ্য আৰু চাপ প্ৰতিৰোধৰ বিষয়ে নিয়মীয়া কৰ্মশালা আৰু সজাগতা সপ্তাহৰ আয়োজন কৰিব পাৰে। চেণ্টাৰে স্বাস্থ্য, পুষ্টি, ব্যক্তিগত আৰু ৰাজহুৱা পৰিচ্ছন্নতা, দুৰ্যোগকালত পালন কৰিবলগীয়া নীতি আৰু প্ৰাথমিক চিকিৎসাৰ লগতে সুৰা, ধপাত আৰু অন্য ঔষধৰ ক্ষতিকাৰক প্ৰভাৱৰ বৈজ্ঞানিক ব্যাখ্যাৰ ওপৰতো গুৰুত্ব দিব লাগে। চেণ্টাৰে অভিভাৱকসকলৰ বাবে আয়োজন কৰা আলোচনাত শিক্ষাৰ্থীসকলৰ মানসিক স্বাস্থ্য, সহনশীলতা আৰু স্ব-যত্নৰ গুৰুত্বতাৰ দৰে বিষয়সমূহকো সামৰি লোৱা উচিত।

vi. শিক্ষাৰ্থীসকলে কোনবিলাক ক্ষেত্ৰত উন্নতি কৰা প্ৰয়োজন সেই তথ্য কাৰ্যকৰী আৰু সংবেদনশীলভাৱে প্ৰদান কৰিবলৈ শিক্ষকসকলে মানসিক স্বাস্থ্য সম্পৰ্কীয় সমস্যাৰ বিষয়ে প্ৰশিক্ষণ ল'ব পাৰে।

vii. পৰামৰ্শৰ অংশ হিচাপে কোচিং চেণ্টাৰে সহকৰ্মী গোটৰ মাজত বাৰ্তালাপ অনুষ্ঠিত কৰিব লাগে। কোচিং চেণ্টাৰে আলোচনা, প্ৰতিযোগিতা আৰু প্ৰকল্পত গোট-আধাৰিত পাঠ্যক্ৰম অনুশীলনৰ আয়োজন কৰিব পাৰে।

viii. শিক্ষাৰ্থীৰ কিবা সন্দেহ থাকিলে সেইসমূহ তেনে শিক্ষকসকলৰ দ্বাৰা সমাধান কৰা উচিত যি সেইবিষয়ে পাঠদান কৰিছিল যাতে শিক্ষাৰ্থীসকলে সন্তুষ্টি লাভ কৰিব পাৰে।

ix. কোচিং চেণ্টাৰে প্ৰতিষ্ঠানটোত মানসিক স্বাস্থ্যৰ প্ৰচাৰৰ বাবে নিম্নলিখিত ফ্ৰেমৱৰ্ক অনুসৰণ কৰিব:

মানসিক স্বাস্থ্য প্ৰচাৰৰ বাবে ফ্ৰেমৱৰ্ক		
সমস্যাৰ স্তৰ	**জড়িত হ'বলগীয়া অংশীদাৰসকল**	**হস্তক্ষেপৰ স্তৰ**
মানসিক সুস্থতা	সমগ্ৰ প্ৰতিষ্ঠানমূলক সম্প্ৰদায়	আনুষ্ঠানিক পাঠ্যক্ৰমত মানসিক সুস্থতা একত্ৰিত কৰা হৈছে
মানসিক স্বাস্থ্য সম্পৰ্কে জ্ঞান মনোভাৱ আৰু আচৰণ	সকলো শিক্ষাৰ্থী আৰু শিক্ষক	মানসিক সুস্থতা – সাধাৰণ স্বাস্থ্য পাঠ্যক্ৰমৰ অংশ
মনোসামাজিক সমস্যা	কাউন্সিলৰ, শিক্ষক, সহকৰ্মী পৰামৰ্শদাতা, ৱাৰ্ডেন আৰু নাগৰিক	প্ৰয়োজনীয় শিক্ষাৰ্থীসকলক অতিৰিক্ত সহায় প্ৰদান কৰা
গুৰুতৰ সমস্যা/বিকাৰ	কাউন্সিলৰ, প্ৰতিষ্ঠানগত চিকিৎসক আৰু অন্য বিশেষজ্ঞ	পেছাদাৰী ব্যৱস্থাপনা

12. অন্তৰ্ভুক্তি আৰু অভিগম্যতা

i. কোচিং চেণ্টাৰে নামভৰ্তি আৰু শিক্ষাদান প্ৰক্ৰিয়াৰ সময়ত ধৰ্ম, জাতি, জাতি, লিংগ, জন্মস্থান, বংশানুক্ৰম আদিৰ আধাৰত আবেদনকাৰী/শিক্ষাৰ্থীৰ বিৰুদ্ধে কোনোধৰণৰ বৈষম্যমূলক ব্যৱহাৰ নকৰিব।

ii. মহিলা শিক্ষাৰ্থী, বিশেষভাৱে সক্ষম শিক্ষাৰ্থী, আৰু অনগ্ৰসৰ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ দৰে দুৰ্বল সম্প্ৰদায়ৰ শিক্ষাৰ্থীসকলৰ অধিক প্ৰতিনিধিত্ব উৎসাহিত কৰিবলৈ কোচিং চেণ্টাৰে বিশেষ ব্যৱস্থা হাতত লোৱা উচিত।

iii. কোচিং চেণ্টাৰৰ ভৱন, আৰু চাৰিওফালৰ চৌহদ দিব্যাংগ-অনুকূল হ'ব আৰু প্ৰতিবন্ধী ব্যক্তিৰ অধিকাৰ আইন, 2016-ৰ ব্যৱস্থা মানি চলিব।
iv. শিকন-সম্পৰ্কীয় অক্ষমতাৰ বিষয়ে শিক্ষকসকলক সংবেদনশীল কৰি তোলা উচিত যাতে এনে সমস্যা থকা শিক্ষাৰ্থীসকলে কোনো অসুবিধা লাভ নকৰে।
v. দিব্যাংগ-অনুকূল ব্যৱস্থা যেনে ব্ৰেইল, ই-ৰিডাৰ, আৰু শৌচালয় আদিৰ, যিমানদূৰ সম্ভৱ, ব্যৱস্থা থকা উচিত।
vi. অতিৰিক্ত সহায়ৰ প্ৰয়োজন হোৱা প্ৰতিবন্ধী শিক্ষাৰ্থীসকলৰ বাবে সহায়মূলক শ্ৰেণী অনুষ্ঠিত কৰা উচিত।
vii. শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি বেটচ সৃষ্টি কৰা উচিত নহয়, কিয়নো ই শিক্ষাৰ্থীসকলৰ মানসিক স্বাস্থ্য প্ৰভাৱিত কৰিব পাৰে। শিক্ষাৰ্থীসকলৰ প্ৰৱেশ/নামভৰ্তিৰ ক্ৰমত বেটচ গঠন কৰিব লাগে আৰু পাঠ্যক্ৰম সম্পূৰ্ণ নোহোৱালৈকে বেটচ সলনি কৰা উচিত নহয়।

13. ৰেকৰ্ডৰ তত্বাৱধান

i. উপযুক্ত চৰকাৰে নিৰ্ধাৰণ কৰা অনুসৰি কোচিং চেণ্টাৰসমূহে ৰেকৰ্ড, একাউণ্ট, পঞ্জী বা অন্য নথিপত্ৰ সযতনে সংৰক্ষণ কৰি থোৱা উচিত আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি দাখিল কৰা উচিত।
ii. কোচিং চেণ্টাৰে ৰেকৰ্ডৰ বাবে ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত কৰ্তৃপক্ষৰ ওচৰত বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদন দাখিল কৰা উচিত।

14. কোচিং চেণ্টাৰৰ স্থানান্তৰণৰ ওপৰত প্ৰতিবন্ধকতা

কোচিং চেণ্টাৰে পঞ্জীয়ন প্ৰমাণপত্ৰত উল্লেখ কৰা স্থানত কোচিং প্ৰদান কৰিব আৰু ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত কৰ্তৃপক্ষৰ আগতীয়া লিখিত অনুমোদন অবিহনে কেন্দ্ৰটো আন কোনো স্থানলৈ স্থানান্তৰ কৰিব নোৱাৰিব।

15. কোচিং চেণ্টাৰৰ কাৰ্যকলাপৰ বিষয়ে অনুসন্ধান

ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত কৰ্তৃপক্ষ, বা উপযুক্ত চৰকাৰৰ দ্বাৰা কৰ্তৃত্বপ্ৰাপ্ত আন কোনো বিষয়াই কোচিং চেণ্টাৰৰ কাৰ্যকলাপ নিৰীক্ষণ কৰিব আৰু কোচিং চেণ্টাৰৰ পঞ্জীয়নৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় যোগ্যতা আৰু কোচিং চেণ্টাৰৰ কাৰ্যকলাপ সম্পৰ্কে অনুসন্ধান কৰিব।

16. অভিযোগৰ নিষ্পত্তি

i. কোচিং চেণ্টাৰৰ শিক্ষাৰ্থী, অভিভাৱক বা শিক্ষক/কৰ্মচাৰীৰ দ্বাৰা কোচিং চেণ্টাৰৰ বিৰুদ্ধে আৰু কোচিং চেণ্টাৰৰ দ্বাৰা শিক্ষাৰ্থী/অভিভাৱকৰ বিৰুদ্ধে কোনো অভিযোগ থাকিলে সেয়া ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত কৰ্তৃপক্ষৰ ওচৰত দাখিল কৰিব পাৰি। এনে অভিযোগসমূহ ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত কৰ্তৃপক্ষৰ দ্বাৰা বা উপযুক্ত চৰকাৰৰ দ্বাৰা এনে উদ্দেশ্যে গঠন কৰা তদন্ত সমিতিৰ দ্বাৰা ত্ৰিশ দিনৰ ভিতৰত নিষ্পত্তি কৰা হ'ব।
ii. ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত কৰ্তৃপক্ষ বা তদন্ত সমিতিৰ প্ৰতিবেদনৰ ওপৰত শুনানিৰ সুযোগ দিয়াৰ পিছত, ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত কৰ্তৃপক্ষই জৰিমনা আৰোপ কৰিব বা পঞ্জীয়ন বাতিল কৰাৰ বাবে ব্যৱস্থা ল'ব।

17. জৰিমনা

1) ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত কৰ্তৃপক্ষৰ ক্ষমতা অসামৰিক আদালতৰ সমপৰ্যায়ৰ হ'ব। যিকোনো গোচৰ বিবেচনা কৰাৰ বাবে ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত কৰ্তৃপক্ষৰ ক্ষমতা অসামৰিক প্ৰক্ৰিয়া বিধি 1908 (1908ৰ কেন্দ্ৰীয় আইন নং 5)ৰ অধীনত আদালতত ন্যস্ত কৰা হ'ব:
    i. শপতনামাৰ জৰিয়তে প্ৰমাণৰ সৈতে সাক্ষ্য গ্ৰহণ কৰা;

ii. যিকোনো ব্যক্তিক চমন জাৰী আৰু তেওঁৰ উপস্থিতি নিশ্চিত কৰা আৰু সাক্ষ্য গ্ৰহণৰ সময়ত তেওঁক পৰীক্ষা কৰা আৰু;
iii. ৰেকৰ্ড দাখিল কৰিবলৈ বাধ্য কৰা; আৰু
iv. ব্যয় পৰিশোধ কৰিবলৈ বাধ্য কৰা,

2) পঞ্জীয়ন বা সাধাৰণ চৰ্তাৱলীৰ যিকোনো চৰ্ত আৰু নিয়মাৱলী উলংঘা কৰাৰ বাবে কোচিং চেণ্টাৰে নিম্নলিখিত ধৰণে জৰিমনা দিব লাগিব:
i. প্ৰথম অপৰাধৰ বাবে 25,000/- টকা
ii. দ্বিতীয় অপৰাধৰ বাবে 1,00,000/- টকা
iii. পৰৱৰ্তী অপৰাধৰ বাবে পঞ্জীয়ন প্ৰত্যাহাৰ

18. পঞ্জীয়ন বাতিল

সংশ্লিষ্ট ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত কৰ্তৃপক্ষই কোচিং চেণ্টাৰে নিৰ্দেশনাৰ যিকোনো নীতি বা পঞ্জীয়ন প্ৰদানৰ কোনো চৰ্ত আৰু নিয়মাৱলী উলংঘা কৰাৰ প্ৰমাণ লাভ কৰিলে প্ৰাসংগিক আইন উলংঘনৰ বাবে সন্মুখীন হোৱা আন কোনো শাস্তিমূলক পদক্ষেপৰ ক্ষেত্ৰত পক্ষপাতিত্ব নকৰাকৈ কোচিং চেণ্টাৰক প্ৰদান কৰা পঞ্জীয়নৰ প্ৰমাণপত্ৰ যিকোনো সময়তে বাতিল কৰা হ'ব:

প্ৰস্তাৱিত আদেশৰ বিৰুদ্ধে তেনে প্ৰমাণপত্ৰৰ ধাৰকক কাৰণ দেখুওৱাৰ যুক্তিসংগত সুযোগ নিদিয়াকৈ সক্ষম কৰ্তৃপক্ষই পঞ্জীয়ন বাতিল কৰাৰ কোনো আদেশ জাৰী নকৰিব।

19. আপীলৰ প্ৰক্ৰিয়া

এটা কোচিং চেণ্টাৰ পঞ্জীয়ন কৰিবলৈ অস্বীকাৰ কৰা বা ইয়াৰ নৱীকৰণ বা পঞ্জীয়ন বাতিল কৰাৰ আদেশত অসন্তুষ্ট কোনো ব্যক্তিয়ে, এনে আদেশ প্ৰাপ্ত কৰাৰ তাৰিখৰ পৰা ত্ৰিশ দিনৰ ভিতৰত, উপযুক্ত চৰকাৰে নিৰ্ধাৰিত কৰা অনুসৰি আপীল কৰ্তৃপক্ষৰ ওচৰত আপীল কৰিব পাৰে।